

Na rokovanie vlády
Dňa 15. januára 2020
K materiálu č. 29799/2019
K bodu č. 5

S T A N O V I S K O
k návrhu zákona o výstavbe - nové upravené znenie

I.

Návrh zákona o výstavbe predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky minister dopravy a výstavby Slovenskej republiky Arpád Érsek na základe programového vyhlásenia vlády Slovenskej republiky na roky 2016 až 2020.

II.

Cieľom novej právnej úpravy v oblasti výstavby je profesionalizácia štátnej stavebnej správy, znižovanie administratívnej záťaže pri podnikaní, zjednodušenie stavebného konania, osobitne pre stavby typu „rodinné domy a malé bytové domy“ a v neposlednom rade problematika „čiernych stavieb“ - ako následok komplikovaného a zdĺhavého stavebného konania. Nový zákon si kladie za cieľ riešiť aj aktuálny celospoločenský problém zníženej úrovne disciplíny vo výstavbe. Doterajšia koncepcia ucelenej komplexnej právnej úpravy v oblasti územného plánovania a verejného stavebného práva sa mení na úpravu dvoch samostatných právnych predpisov.

Vo všeobecnosti účelom navrhovaného stavebného zákona je odstránenie nedostatkov terajšej úpravy, ale zároveň zachovanie a prehĺbenie osvedčených právnych inštitútov, ktoré boli vnesené do zákona jeho novelami po roku 1990 a doplnenie o právne inštitúty známe zo zahraničia.

V názve zákona sa termín „stavebný poriadok“ nahrádza termínom „výstavba“ a návrh zákona je koncepčne usporiadaný podľa súčasných požiadaviek na vnútorné usporiadanie zákonov.

Navrhovaný zákon spresňuje jednotlivé správne konania a procesné práva a povinnosti účastníkov výstavby a dotknutých osôb a obsah výstupných rozhodnutí stavebného úradu ako osobitnej úpravy správneho konania. Upúšťa sa od doterajších postupov a procesov posudzovania stavebných zámerov v dvojstupňových správnych konaniach, t.j. v územnom konaní a v stavebnom konaní, kedy v mnohých prípadoch sa dotknuté orgány a účastníci konania vyjadrovali k predmetu vecí duplicitne, čím sa zjednoduší a skráti schvaľovací proces stavieb.

Stavby postavené nepovolenými stavebnými prácami nebude možné po účinnosti nového zákona dodatočne povoliť. Návrh zákona zároveň precizuje postup stavebného úradu pri nepovolených stavebných prácach a ich odstraňovaní, najmä presným definovaním nepovolených stavebných prác, podmienok a postupov odstraňovania, zohľadnením účasti zhotoviteľa nepovolennej stavby na porušení zákona a pod. Zároveň sa rozširuje okruh sankcionovaných osôb v prípade porušenia zákona aj na ďalšie osoby vo výstavbe (na

zhotoviteľov stavieb, na osoby poverené výkonom stavebného dozoru, na stavbyvedúcich), pretože pri prevažujúcom dodávateľskom spôsobe výstavby stavebník je len objednávateľom výstavby a osobne neriadi výstavbu.

Návrh zákona má pozitívny aj negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy a na podnikateľské prostredie, pozitívny vplyv na informatizáciu a na služby verejnej správy pre občana. Návrh zákona nemá žiadny vplyv na životné prostredie, ani sociálne vplyvy, ani vplyv na manželstvo, rodičovstvo a rodinu.

Problematika návrhu zákona je čiastočne upravená v práve Európskej únie, nie je predmetom vnútrokomunitárneho pripomienkového konania.

Návrh zákona je podľa predkladateľa v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, nálezmi Ústavného súdu Slovenskej republiky, so zákonmi a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi, medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná, ako aj s právom Európskej únie.

Návrh zákona bol predmetom medzirezortného pripomienkového konania, v rámci ktorého bol návrh pripomienkovaný aj s navrhovanými článkami, v ktorých sa novelizovali súvisiace právne predpisy. Na základe pripomienok sa dohodlo, že predmetné články budú novelizované až po prijatí zákona o územnom plánovaní. Preto sa na pripomienky k článkom a vyhláškam neprihliadalo. Súvisiace právne predpisy budú následne predmetom samostatného zákona, aby mohli reagovať na predkladaný návrh. Z tohto dôvodu sa aj ustanovuje dlhšia legisvakancia zákona a účinnosť zákona sa ustanovuje na 1. januára 2022.

Materiál prerokovala Hospodárska a sociálna rada vlády Slovenskej republiky a Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky a na rokovanie vlády sa predkladá s rozporom, ktorý je uvedený vo vyhlásení.

III.

Legislatívna rada vlády Slovenskej republiky prerokovala návrh zákona o výstavbe na svojom zasadnutí dňa 24. septembra 2019 a dňa 19. novembra 2019 a odporučila vláde Slovenskej republiky návrh zákona schváliť po zapracovaní jej pripomienok a odporúčaní a na rokovanie vlády Slovenskej republiky predložiť jeho nové znenie.

IV.

Sekcia vládnej legislatívy Úradu vlády Slovenskej republiky konštatuje, že v novom znení návrhu zákona o výstavbe **sú zapracované pripomienky (95 pripomienok) Legislatívnej rady vlády Slovenskej republiky a odporúča vláde Slovenskej republiky návrh zákona schváliť v predloženom znení.**

V Bratislave 14. januára 2020